

MASARYKOVA UNIVERZITA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ

Sociální deviace pro SPR (SPP/SPR713)

Úkol – stat'

**Prostituce mladých slovenských žen ve městě
Brně optikou teorie anomie**

Poměrně šablonovité a obecné, nejdete do hloubky, nijak nediferencujete prostitutky minimálně dle motivu, indikátory v podobě otázek nejsou formulovány v podobě navazující na testovanou teorii, závěry jsou obecné a nekonkrétní, zatím D

Vypracoval: Hruška Jakub (269930)

Kombinované studium: Sociální práce – Genderová studia

Odevzdáno: 1. 12. 2015

Úvod

Proč se zde zabýváte ženskou prostitucí?

Za pomoci teorie anomie R. K. Mertona bych se rád pokusil vysvětlit část příčin, které vedou mladé slovenské ženy kdy a kde? k rozhodnutí nabídnout své tělo. Chtěl bych se věnovat pouze úzkému okruhu mladých žen, které své **tělo nabízejí** snažte se neopakovat se v městě Brně. A to těch, které jsou, nebo se vydávají za Slovenky.??? Jsou ženy, které nejsou Slovenky, ačkoliv se za ně vydávají??? Máte nějaký důkaz? Co je cílem tohoto textu?

Nejprve bych analyticky prověřil jejich poměr pomocí **online analýzy prostředí** **co to je?**. V další části šetření bych vytvořil sady otázek, které bych následně použil pro částečně strukturovaný rozhovor. K vysvětlení příčin jsem si vybral známou teorii Roberta Kinga Mertona, který se zabýval příčinami anomie ve Spojených státech ke konci třicátých let minulého století proč právě tuto a ne jinou? Jak skutečně strukturujete následující text?

Prostituce mladých slovenských žen ve městě Brně

I přestože se město Brno snaží v poslední době prostituci omezit obecními vyhláškami, praxe poukazuje na fakt, že se tato snaha mívá účinkem. Alespoň se na tom shodují neziskové organizace a městská policie (jaké nno konkrétně, uveďte zdroj této infce např. odkazem na výroční zprávu!). To je dáno především tím, že strážníci jací? nemají možnost vykonávat funkci v utajení, tedy bez uniformy jak to víte? Kriminalisté běžně užívají v práci civilního oblečení, mám tam známou. Navíc je velmi obtížné dokazovat skutkovou podstatu činu, neboť klienti prostitutek nemají vždy tendenci spolupracovat s orgány činnými v trestním stíhání (Jelen 2015)

Tato skutečnost sebou **v mém šetření** ??? nese určitá úskalí, která se projevují především ve ztížené možnosti uskutečnit rozhovor. A především získat relevantní a pravdivá data.

Slovenská národnost jako druhá nejčastější národnost brněnských prostitutek

Z šetření uvedených na relevantních webových portálech (www.erotickykontakt.cz, www.flirtkontakt.cz, aaa.intim.cz, www.sex-doma.cz, www.annonce.cz, www.brnosex.cz, www.sally.cz.) vyplývá, že za poslední dva měsíce na těchto serverech nabízelo své služby přes dvacet procent dívek ve věku 18 až 29 let, které se označovaly za Slovenky. Je nutné poznamenat, že údaje o věku, místě pobytu, i státní příslušnosti nebylo možné jakkoliv verifikovat. Je tedy velice pravděpodobné, že část z těchto inzerátů je nepravdivých a řada z nich je vytvořena jednou osobou proč si to myslíte? Máte nějaký důkaz, že se to „takto dělá“?. Ovšem pro povědomí o tom, že počet mladých slovenských dívek, které jsou ochotny prodávat své tělo je v městě Brně významné procento, to stačí. Dokazuje to i šetření Gorgoňové (2007), která v rámci dotazníkového šetření v neziskové organizaci Rozkoš bez rizika došla před osmi lety k závěru, že slovenská národnost, je mezi brněnskými prostitutkami druhá nejpočetněji zastoupená národnost vůbec. (po češkách?)

Chybí zde kdo jsou to ty prostitutky, jaké typy rozlišujeme, z hlediska výkonu, věku, vzdělání, motivu...DOPLŇTE difference!

Teorie anomie Roberta Kinga Mertona

Robert King Merton byl prvním, kdo definoval pole bádání nonkonformního chování, jako zkoumání deviantního chování. Přičemž uvádí, že pro toto chování má zásadní vliv kultura, jako souhrn určitých hodnot a cílů.

A současně třídní struktura dané společnosti. Uvažuje též o sociální deviaci jako o něčem, co je funkční. Uvádí, že pokud není něco pro jednoho normální, nemusí to automaticky znamenat, že to není normální i pro někoho jiného. Tedy významně polemizuje nad pojmy normální a patologický (Merton 1968).

Merton popisuje anomii za nedodržování toho, co považujeme, za institucionalizované normy. Anomie je tedy dle Mertona stavem společnosti, kde neexistují normy. On sám se touto teorií zabýval v kontextu dění v USA na konci třicátých let minulého století. Tehdy se americká společnost nacházela v období ekonomické hojnosti. To však samo o sobě nezamezilo vzniku sociální nerovnosti proč?. Právě tuto nerovnost R. K. Merton připisuje vzniku anomie ve společnosti a jak to souvisí se změnami, ke kterým došlo v Evropě – byly jiné?. Přistěhovalci tehdejší Ameriky totiž toužili po Americkém snu a po životě, který žili lidé v prosperující společnosti. Faktem ale bylo, že si takovýto život nemohli dovolit a tudíž se uchýlovali k nerespektování společenských norem. Dle Mertona tedy za sociální deviaci nemohla psychologie ani biologie daných lidí, ale nerovnost v tom, čeho chtěli daní jedinci dosáhnout a čeho byli legálně dosáhnout schopni (MERTON, 1968).

Proč právě teorie anomie pro tuto sociální deviaci

Tuto teorii jsem si vybral proto, že vnímám určitou paralelu mezi historickým kontextem Roberta Kinga Mertona a jeho pohledu na Americkou společnost v období třicátých let minulého století a současnou situací mladých slovenských dívek. Tak jako část přistěhovalců do tehdejší Ameriky toužila žít Americký sen a dosáhnout legitimně životního standardu a sociálních cílů, tak podobně se asi snaží slovenské mladé dívky u nás v ČR.

Dá se předpokládat, že určitá část těchto dívek jsou studentky, popřípadě bývalé studentky, které jdou do Česka s vidinou vyššího zisku, dobrého vzdělání

a snadnější cestě na západ Evropy. Současně se může jednat o ženy, které jsou do našeho státu vylákány s vidinou dobré práce a skončí v područí organizovaného zločinu.

Zde se dostáváme k tomu, co viděl Robert King Merton v Americe. Dívky mají určitý cíl, kterého by rády dosáhly, ale zjišťují, že to není možné. Například proto, že se školou skončí, nebo proto, že po absolvování školy nenajdou uplatnění na pracovním trhu. A když jej najdou, není finanční ohodnocení dostačující jejich představám nebo skutečným nákladům a potřebám. Zde se jejich legitimní prostředky k dosažení cíle, tedy vysokých finančních zisků, střetávají s realitou. A u nich nastává zlom, kdy se rozhodnou jít jinou cestou. Tedy porušit pravidla a normy dané společností a vydat se na dráhu prostituce.

To, že se často jedná o dívky, které si prostitucí snaží pouze přilepšit svůj rozpočet, lze usuzovat z charakteru některých inzerátů. Některé dívky totiž předem inzerují, že neposkytují sexuální služby. Popřípadě svoje služby velmi úzce specifikují. Jak?

Příčiny sociálně deviantního chování

Příčinami sociálně deviantního chování, ke kterému se dívky uchylují, jsou mnohdy různé. Dle teorie anomie je příčinou sociální nerovnost, kterou dané dívky vnímají. Jde o nemožnost docílit svých cílů legitimní cestou. Touha po naplnění cílů je tak vysoká, že se dívky rozhodnou docílit jich cestou alternativní. Z jejich hlediska rychlejší a snadnější. Částku, kterou si vydělají za týden doplňováním zboží v obchodě, si vydělají za jednu noc. Z tohoto pohledu se jedná o jakousi satisfakci, či naplnění představ a především přiblížení se vytyčeným cílům. Jedná se ovšem o čin, který není v souladu s normativem společnosti. Což ovšem odpovídá teorii anomie. To, co se v danou chvíli zdá

prostituující dívky v pořádku, se již nemusí zdát v pořádku její kamarádce, sestře, nebo mamince. (ŠVÁRA 2005)

Vyšší míra slovenských dívek může být způsobena faktem, že se nenacházejí ve vlastní zemi a je tedy nižší pravděpodobnost, že je někdo při této činnosti pozná. Dá se tedy předpokládat, že takové dívky považují fakt, že žijí v cizí zemi, za polehčující a usnadňující okolnost.

Zhodnocení vhodnosti teorie anomie pro vysvětlení prostituce mladých slovenských žen

Tato teorie je dle mého aplikovatelná, ovšem jen v případě, pokud si uvědomíme fakt, že jí nelze aplikovat zdaleka na všechny případy prostitutek v Brně, které jsou ze Slovenska a jsou mladé. Je podstatné si uvědomit, že ne všechny dívky se k prostituci uchylují z finančních či společenských **důvodů**. Mimo společenské **důvody**, tedy to, že dívky chtějí dosáhnout určitého společenského statusu, popřípadě jiného společenského cíle, je nutné počítat i s dalšími důvody. Těchto **důvodů** může být mnoho a mohou mít návaznost i na další trestnou činnost buď dívek samotných, nebo jiných osob.

Na druhou stranu, na tu část dívek, na které se tato teorie aplikovat dá, je teorie velmi přiléhavá. Neboť se dá předpokládat, že většina dívek, které považují prostituci, za určitou formu přivýdělnku, lze považovat za osoby, které porušují společenské normy z důvodu rozporu mezi sociální strukturou společnosti a kulturními cíli.

Indikátory umožňující testovat platnost teorie anomie

K tomu, aby bylo možné vysvětlit část příčin, které vedou mladé slovenské ženy k rozhodnutí nabídnout své tělo, je nutné zjistit více podrobných informací. K tomuto jsem zvolil nástroj částečně strukturovaného rozhovoru. Tento bych vedl s dívkami, přes inzerát. Samotné šetření by bylo velmi obtížné, neboť je zřejmé, že ochota dívek k rozhoru bude velmi nízká no to nikdy nevíte!. Není nezbytně nutné všechny informace zjišťovat rozhovorem. Některé je možné pouze ověřit, neboť už je dívka stejně veřejně poskytuje. Například charakter služeb, které poskytuje, nebo přibližný věk.

Abych rozšířil okruh respondentek a zvýšil tak šanci na lepší výsledek, dohodnul bych se s některou s neziskových organizací, které se v tomto prostředí pohybují a pokusil bych se sbírat informace i společně s jejich pomocí.

Indikátory:

Jste žena?

Jaký je Váš rok narození?

Studujete?

Máte trvalé bydliště v Brně?

Jaká je Vaše národnost?

Jak často tyto služby vykonáváte?

Jak dlouho tuto službu poskytujete?

Jaké všechny služby poskytujete?

Je poskytování těchto služeb Vaším hlavním příjmem?

V kolika letech jste poprvé poskytla tuto službu za úplatu?

Bylo zahájení provozování těchto služeb řešením Vaší životní situace?

Je důvod Vašeho zahájení stále aktuální?

Domníváte se, že můžete s poskytováním těchto služeb kdykoliv skončit?

Co bylo nejdůležitější okolností, která Vás přivedla na myšlenku začít s touto činností?

Bylo více okolností, které Vás k tomu přiměly?

Jaké byly ty další?

Domníváte se, že to bylo jediné řešení dané situace?

Co Vás vedlo ke zvolení této varianty řešení?

Litujete tohoto rozhodnutí?

Výše uvedené indikátory explicitně neindikují testování teorie anomie!!!!
Otázky musíte formulovat tak, aby obsahovaly klíčové principy a mechanismy teorie anomie RKM!!!

Hlavními indikátory jsou samozřejmě informace o tom, zda osoba spadá do mnou zvoleného vzorku a jaké jsou její důvody k započetí prostituce. Je pochopitelné, že tyto informace nebude lehké získat a bude nutné velmi citlivě vést rozhovor. Důležitý je aspekt toho, aby respondentka vnímala, že se jedná o anonymní šetření, které nepovede k její dehonestaci, trestnímu stíhání, nebo jinému postihu.

Aplikace indikátorů na danou skupinu dívek

Dá se předpokládat, že aplikace těchto indikátorů na danou skupinu dívek ze Slovenka ve věku 18 až 29 let bude velmi obtížná. Přesvědčit respondentku ke spolupráci na šetření je velmi náročné a riziko, že nebude odpovídat pravdivě je velmi vysoké.

Pokud dojde k tomu, že daná respondentka odmítne na některou z otázek ohledně jejích důvodů odpovídat, je dost pravděpodobné, že šetření s touto osobou bude nutné z celkových výsledků vyřadit.

Je nutné si uvědomit, že pravou příčinu jednotlivých případů je velmi obtížné pochopit a rozhodně na toto pochopení nestačí hodinové sezení. Z tohoto důvodu je nutné přistupovat ke zjištění, jako k částečné informaci. Respektive k informačně neplnohodnotnému subjektivnímu pohledu na interpretaci situace ze strany dívky.

Výsledek bude velmi obtížně generalizovat, neboť důvody se velmi pravděpodobně budou zásadně různit. Je nutné vytvořit dimenze důvodů, do kterých jednotlivé odpovědi zařadíme.

Závěr

Tak, jako všechny sociální deviace je i prostituci nemožné uchopit pouze jednou jedinou teorií. A to i přes to, že se rozhodneme pro velmi úzce vymezenou skupinu respondentů.

K popsání dalších důvodů dívek je možné využít některé z dalších teorií. Určitou část spektra může pokrýt teorie napětí, či sociální kontroly, které se dají na prostituci jistě také aplikovat jaké a jak?. Vzhledem k povaze deviace je možné předpokládat, že některé případy bude vhodné řešit s ohledem na teorie, které jsou zaměřeny na psychologii. Například teorie sociopatických osobností, nebo Behaviorální teorie v čem konkrétněji spočívají a jak umožňují vysvětlit prostituci?. V neposlední řadě v případě dívek, které vyrůstají v sociálně deviantních rodinách a to je jakých?, může jít o určitou nálepku, či něco naučeného. V takovém případě je vhodné aplikovat teorii učení, popřípadě etiketizační teorii jak?.

Použitá literatura

- Tomáš Jelen. Vyhláška zakazující prostituci v Brně nefunguje, shodují se strážníci i neziskové organizace. *Český rozhlas: Zprávy*. [online]. 14.10.2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/regiony/_zprava/vyhlaska-zakazujici-prostituci-v-brne-nefunguje-shoduji-se-straznici-i-neziskove-organizace-1543634
- ŠVÁRA, Jan. Prostituce jako aktuální celospolečenský a trestněprávní problém [online]. Brno, 2005 [cit. 2015-12-01]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta.
- GORGOŇOVÁ, Tereza. Sociální aspekty prostituce [online]. Brno, 2007 [cit. 2015-12-01]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta.
- MERTON, Robert K. *Social Theory and Social Structure*. 1968. Macmillan USA. ISBN 0029211301.